

Deres referanse:

Vår referanse: 17/17512

Dato: 6.11.2017

Høringsuttalelse til endring av forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator § 3. Definisjon av habilitering og rehabilitering – fra Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse (NK LMH).

NK LMH er en kompetansetjeneste som, på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet, jobber med fagområdet læring og mestring innen helse. Vårt mål er å bidra til at lærings- og mestringstilbud (informasjon, veiledning, undervisning og rådgivning), både i sykehus og kommuner, holder god kvalitet og er kunnskapsbaserte. Kompetansetjenesten henvender seg til fagpersoner som arbeider med læring og mestring i ulike deler av forløpene, fra forebygging til behandling og rehabilitering.

Departementet foreslår å endre forskrift om habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator § 3. Bestemmelsen inneholder en definisjon av habilitering og rehabilitering.

Helse- og omsorgsdepartementets forslag til ny definisjon er godt begrunnet i høringsnotatet, og det støttes i stor grad av NK LMH. Vi vil imidlertid peke på et par uklarheter knyttet til språk og rekkefølgen på momentene i definisjonen.

HODs forslag: «Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser mellom bruker, pårørende, tjenesteytere og på relevante arenaer. Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak fra aktørene. Formålet er at brukeren, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet.»

Postadresse:

Oslo universitetssykehus HF, Aker
Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse
Bygg 6, 9. etasje
Postboks 4959 Nydalen, 0424 Oslo
Telefon: 23 03 40 08
E-post: mestring@ous-hf.no

NK LMHs innspill:

- og i første setnings siste ledd synes overflødig og kan med fordel sløyfes.
- *Formålet* kan med fordel komme tidligere i definisjonen – det setter brukeren først, ikke prosessen.
- Følgende formulering er uklar: «Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak fra aktørene». Hvem defineres som *aktører*, og inkluderer begrepet *kunnskap* både fagkunnskap og erfaringskunnskap/preferanser fra brukere? I departements høringsnotat kan det se ut som det pekes på fagprofesjonene, «fra fagprofesjonene er det viktig at tiltakene som ytes er kunnskapsbaserte». Dette bør gjøres klarere. Den danske definisjonen viser til at *beslutningene* skal være kunnskapsbaserte, ikke kun aktørenes tiltak. Vi mener formuleringen nedenfor inkluderer brukernes preferanser i kunnskapsbasert praksis på en bedre måte, og den benytter begrepet *tjenestene*. Her inkluderes både beslutninger og tiltak.

Forslag til justert definisjon:

"Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser mellom bruker, pårørende og tjenesteytere på relevante arenaer. Formålet er at brukeren, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet. Tjenestene kjennetegnes ved at de er koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte".

Med hilsen

Siw Bratli (sign)
leder
Nasjonal kompetansetjeneste
for læring og mestring innen helse (NK LMH)
Oslo universitetssykehus HF

Kari Hvinden (sign)
spesialrådgiver
NK LMH